

LIFELONG LEARNING

ILMIY-NAZARIY VA METODIK JURNAL
НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ И МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
SCIENTIFIC THEORETICAL AND METHODOLOGICAL JOURNAL

2030 UZBEKISTAN RESEARCH ONLINE
uzjournals.edu.uz

“LIFELONG LEARNING”
ILMIY-NAZARIY VA METODIK
JURNAL

“ LIFELONG LEARNING ”
НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ
ЖУРНАЛ

“LIFELONG LEARNING”
SCIENTIFIC-THEORETICAL AND
METHODOLOGICAL
JOURNAL

№ 2, 2025

olish usullari osonlashmoqda. Ta'lim beruvchilarga bunday vositalar bilan dars mashg'ulotlar o'tkazish ta'lim sifatini oshirishni ta'minlaydi. Onlayn darslarda raqamli texnologiyalar qo'llanilishi yaxshi samara berishi hammamizga ma'lum. Masalan, televideniye orqali berib borilgan onlayn darslar raqamli ta'lim olishning bir turi deb olsak bo'ladi.[4]

Xulosa qilib aytganda Bo'lajak o'qituvchilarning o'z kasbiy faoliyatida axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish zarurati va ularni oliy pedagogik ma'lumot olish bosqichida tayyorlash uchun pedagogik shart-sharoitlarning yetarli darajada rivojlanmaganligiga ahamiyat berish zarur. O'quv jarayonini AKT asosida o'quv-uslubiy ta'minlashni rivojlantirish zarurati va bo'lajak o'qituvchilarning AKT darajasining yetarli emasligi. Shu nuqtayi nazardan bo'lajak o'qituvchilar uchun "pedagogik mahorat" darslari raqamli texnologiyalar samaradorlikni oshirish vositasi sifatida vazifalari quyidagilardan iborat: – ta'lim mazmunini mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyoti istiqbollaridan, jamiyat ehtiyojlaridan, fan, madaniyat, texnika va texnologiyaning zamonaviy yutuqlaridan kelib chiqqan holda boyitib borishni ta'minlash; – bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy-axloqiy jihatdan dunyoqarashini rivojlantirishda milliy urf-odat va an'analarimizdan, boy adabiy merosimizdan samarali foydalanishning tezkor metod va usullarini ishlab chiqish va joriy etish; – ta'lim va tarbiya jarayonini kelgusida o'qituvchilardan talab qiladigan darajada sifatini va barqaror rivojlanishining kafolatlarini, ustuvorligini ta'minlash uchun normativ hujjatlar, o'quv-uslubiy adabiyotlar, moddiy-texnika va axborot bazasi bilan boyitib borish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Апрефьев Р.С. Формирование готовности к самопроектированию коммуникативной компетентности у студентов педагогического вуза: Дисс....канд. пед. наук. – С.: 2004. – 190 с
2. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – T., 2016. – 160 b
3. Rustambek Qo'ldoshev^{1,2,1}, Nargiza Dilova² and Nargiza Hakimov². Guiding left-handed students to a healthy lifestyle during the period of adaptation to school education//BIO Web of Conferences 120, 01049 (2024) MBFA 2024
4. Nargiza Hakimova. "Lifelong learning" tamoyili asosida bo'lajak o'qituvchilarni uzluksiz kasbiy rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati//til va adabiyot. uz ilmiy-metodik elektron jurnal научно-методический электронный журнал scientific methodological electronic journal//2025-yil, yanvar 1-son142 143 bet.
5. Хакимова Наргиза Супхоновна. Возможности концепции "lifelong learning" в повышении профессиональной культуры у будущих учителей// international scientific and practical conference "rapid development of multilateral international relations from a pedagogical point of view" 4 june, 2024 568-572

IMOM AL-BUXORIYNING ASARLARIDA MA'NAVİY-AXLOQIY QADRIYATLAR TALQINI VA ULARNING ZAMONAVIY TARBIYA JARAYONDAGI AHAMIYATI

Saidnazarova Gulshan Bolta qizi

Buxoro davlat universiteti pedagogika kafedrası o'qituvchisi,

g.b.saidnazarova@buxdu.uz

Annotatsiya. Ushbu maqola, buyuk muhaddis va hadis ilmining ustodi Imom Ismoil al-Buxoriyning ilmiy merosi va uning “Al-adab al-mufrad” asaridagi ma'naviy-axloqiy qadriyatlarini keng yoritadi. Asarda jamlangan hadislar nafaqat diniy, balki ijtimoiy va pedagogik jihatlardan ham muhimdir. Maqolada, ayniqsa, ushbu hadislarning bugungi ta'lim-tarbiya jarayonidagi roli, amaliy qo'llanilishi va ularning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni tahlil qilinadi.

Tayanch tushunchalar: Ma'naviy-axloqiy qadriyat, Odob-axloq, ta'lim-tarbiya, shaxsiy sifatlar, Xushmuomalalik, mehr oqibat, Ijtimoiy munosabatlar, Insoniy fazilatlar, Ilmga rag'bat va odob.

Аннотация. Эта статья широко освещает научное наследие великого хадисоведа и мастера науки о хадисах Имама Исмоила аль-Бухария и духовно-этические ценности его произведения «Аль-адаб аль-муфрад». Хадисы, собранные в этом произведении, имеют важное значение не только с религиозной, но и с социальной и педагогической точек зрения. В статье особое внимание уделяется роли этих хадисов в современном процессе образования и воспитания, их практическому применению и их роли в воспитании молодежи.

Ключевые понятия: духовно-этические ценности, нравственность, образование и воспитание, личные качества, хорошее обращение, милосердие, социальные отношения, человеческие добродетели, стремление к знаниям и этика.

Abstract. This article extensively highlights the scholarly legacy of the great hadith scholar and master of hadith science, Imam Ismail al-Bukhari, and the spiritual-ethical values found in his work Al-Adab al-Mufrad. The hadiths collected in this work are significant not only from a religious perspective but also from social and pedagogical viewpoints. The article particularly analyzes the role of these hadiths in the current educational process, their practical application, and their importance in the upbringing of the younger generation.

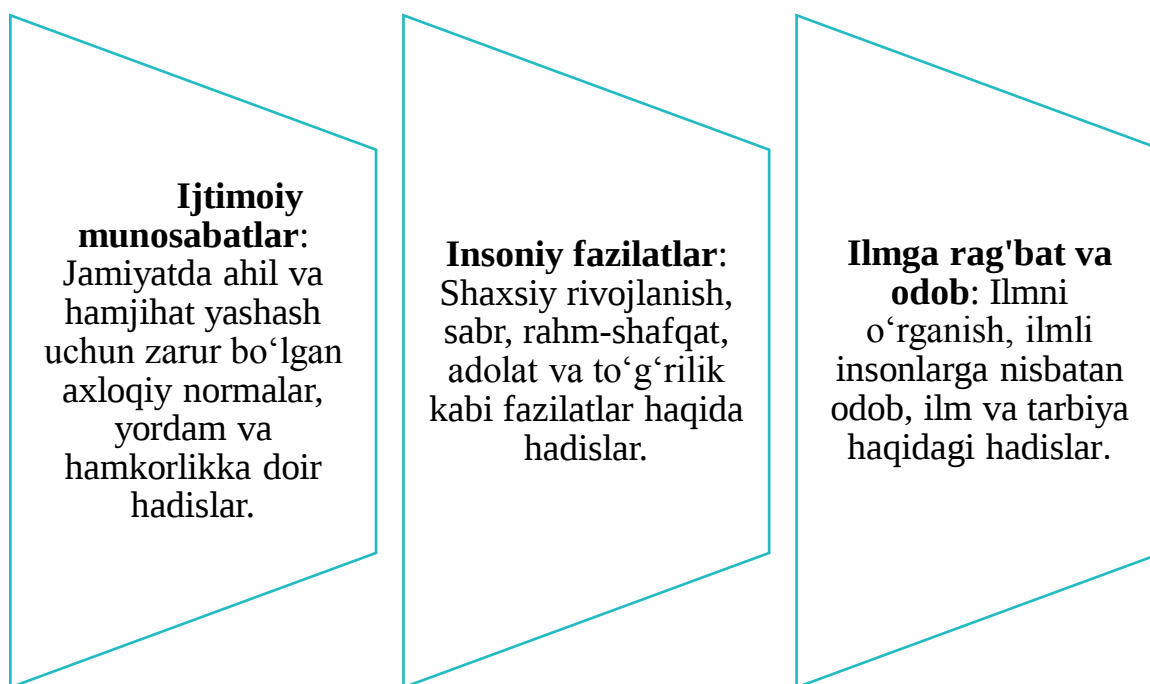
Key concepts: spiritual-ethical values, morality, education and upbringing, personal qualities, good manners, kindness, social relations, human virtues, desire for knowledge, and ethics.

Imom al-Buxoriy, haqiqatan ham, musulmon olamining eng mashhur muhaddisi sifatida tanilgan. U kishining hayoti va ilmiy faoliyatining asosiy jihatlari yoritiladi. Imom al-Buxoriy 810 yilda Buxoroda tug'ilgan va umrining ko'p qismini

ilmiy izlanishlarga bag'ishlagan. Buyuk muhaddis o'z zamonidagi eng mashhur olimlar bilan ilmiy aloqalar o'rnatgan va butun musulmon dunyosida "Sahih al-Buxori" asari bilan katta e'tibor qozongan. Imom al-Buxoriy ilmiy safarlari davomida turli mamlakatlarga tashrif buyurib, hadislar to'plagan. Ushbu safarlar va ilmiy izlanishlar uning hadislar to'plash metodologiyasini shakllantirishda muhim rol o'ynagan. Shuningdek, ushbu asarning ilmiy uslubi, hadislarini tanlash va ularni jamlash jarayoni haqida batafsil ma'lumotlar taqdim etilgan.

Imom al-Buxoriyning "Al-adab al-mufrad" asari, hadis to'plashda yangi bir bosqichni boshlab berdi. Bu asarda 1322 ta hadis jamlangan bo'lib, 644 ta bobdan iboratdir. Asar har bir insonning ma'naviy va axloqiy shakllanishiga yordam beradigan, kundalik hayotda qo'llaniladigan qadriyatlarini o'z ichiga oladi. Asarda keltirilgan hadislar nafaqat diniy e'tiqod, balki insonlar o'rtasidagi munosabatlar, ijtimoiy adolat, oila va jamiyatdagi axloqiy normalar haqida ham muhim tushunchalar beradi. Asar quyidagi yo'nalishlarga asoslanadi:

munosabatlar, oila ichidagi axloqiy tamoyillar haqida hadislar mavjud.

Yoshlar orasida ota-onaga hurmatni shakllantirish, ularning tarbiyasining ajralmas qismi hisoblanadi. Ota-onaga hurmatni tarbiyalashda, ularning o'zaro munosabatlari va muloqoti orqali farzandlarga yaxshilikni ko'rsatish, ularga mehr-oqibatni o'rgatish muhimdir. Quyidagi usullar orqali ota-onaga hurmatni shakllantirish mumkin:

Ota-ona va farzand o'rtasidagi munosabatlarni mustahkamlash: Ota-onaning o'zaro hurmatga asoslangan munosabatlari yoshlar uchun muhim o'rnakdir. Ota-ona bir-biriga nisbatan hurmat, mehr-oqibat ko'rsatganida, farzandlar ularga o'rnak olishadi. Ular ota-onaning bir-biriga bo'lgan mehrini, hurmatini ko'rib, o'zaro hurmatni o'rganadilar.

Farzandlarga ota-onaning mehnatini qadrlashni o'rgatish: Ota-onaning mehnatini qadrlash, ularga yordam berish, ularning ehtiyojlarini inobatga olish —

yoshlarni axloqiy rivojlantirishda muhim bir elementdir. Farzandlarni ota-onalarga nisbatan minnatdorlik va hurmat bilan yondashishga o'rgatish uchun, ularning mehnatini qadrlashga undaydigan faoliyatlar tashkil qilish zarur. Misol uchun, oilaviy ishlarda yordam berish, kabi oddiy, lekin ta'sirli usullarni qo'llash mumkin.

Ota-onaga mehr ko'rsatishning amaliy misollarini keltirish: Ota-onaga hurmatni yoshlar orasida shakllantirish uchun, ularning ma'naviy ahamiyatini tushuntiradigan amaliy misollarni keltirish muhimdir. Ma'naviy va axloqiy qadriyatlarni shakllantirish jarayonida, o'quvchilarga o'z ota-onalariga nisbatan hurmatli bo'lishni ta'kidlab, ular o'rtasida yaxshi munosabatlarni rivojlantirishni targ'ib qilish zarur.

Ota-onaga hurmatni yoshlar orasida shakllantirish uchun pedagogik yondashuvlar va metodlar turli xil bo'lishi mumkin:

Diskusiyalar va guruh ishlari: O'quvchilarga ota-onaga hurmat qilishning ahamiyatini tushuntirish uchun, guruh ishlarida va diskusiyalarda ota-onaning roli va ahamiyati haqida gapirish mumkin. O'quvchilarni, ota-onaga nisbatan hurmat va minnatdorchilikni shakllantirishga undash uchun, ular bilan muhokama va o'zaro fikr almashish foydali bo'ladi.

Pedagogik hikoyalar va maqolalar: Ota-onaga hurmatni shakllantirish uchun, tarixiy yoki zamonaviy hikoyalar va maqolalar orqali, ota-onaning mehnatini qadrlashni tushuntirish mumkin. Bu hikoyalar va maqolalar orqali o'quvchilarni shaxsiy axloqiy tarbiya olishga va ota-onaning roli haqida chuqurroq tushuncha hosil qilishga undash mumkin.

Rasmiy va norasmiy faoliyatlar: Sinfda ota-onaga hurmat qilishning ijtimoiy ahamiyatini ko'rsatish uchun, sinfda ijtimoiy tadbirlar o'tkazish, masalan, ota-onalar uchun maxsus darslar, uchrashuvlar yoki bayramlar tashkil qilish mumkin. Bunday tadbirlar ota-onaga hurmat qilishning nafaqat shaxsiy, balki jamiyatdagi ahamiyatini ham ko'rsatadi.

Vazifalar va uy vazifalari: O'quvchilarga uy vazifalari yoki ijtimoiy vazifalar orqali ota-onaga yordam berish, ularning mehnatini qadrlashni o'rgatish mumkin. Masalan, sinfda ota-onalariga minnatdorchilik bildiradigan xatlar yozish yoki oila a'zolariga yordam berish bo'yicha amaliy vazifalar berish.

Ota-onaga xizmat qilish, nafaqat shaxsiy, balki jamiyatdagi ijtimoiy mas'uliyatlarni rivojlantiradi. Ota-onaning mehnatini qadrlash, ularga hurmat ko'rsatish yoshlarni nafaqat axloqiy jihatdan rivojlantiradi, balki jamiyatda tenglik va ijtimoiy barqarorlikni saqlashga yordam beradi. Ota-onalarga xizmat qilishning ijtimoiy ahamiyatini yoshlar o'z faoliyatlarida namoyon qilishlari kerak. Bu, o'z navbatida, yoshlarni jamiyatdagi o'zgarishlarga qo'shilishga va fuqarolik burchlarini bajarishga undaydi.

Ota-onaga hurmat va xizmat qilish, yoshlarni jamiyatda mas'uliyatli, axloqiy va insonparvar shaxslar sifatida tarbiyalashga yordam beradi. Pedagogik jarayonda ota-onaga hurmatni o'rgatish orqali, yoshlar nafaqat o'z oilalariga, balki keng jamiyatga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Imom al-Buxoriyning hadislarida silai rahm qilishning (qarindoshlar bilan yaxshi munosabatda bo'lish) ahamiyati alohida ko'rsatilgan. "Silai rahm qilish

umrni ko'paytiradi va rizqni kengaytiradi" hadisida qarindoshlar o'rtasidagi aloqalarning ijtimoiy va ma'naviy ahamiyati haqida so'z boradi. Bu bo'limda, yoshlarni silai rahm qilishga qanday rag'batlantirish mumkinligi haqida metodik tavsiyalar keltiriladi. Yoshlarni oilaviy uchrashuvlar, ijtimoiy dasturlar, oila va qarindoshlar bilan aloqalarni mustahkamlash orqali tarbiyalashning muhimligi haqida gapiriladi.

Imom al-Buxoriyning hadislarida xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlik kabi axloqiy fazilatlarining o'rni alohida ta'kidlanadi. Bu fazilatlar, nafaqat shaxsiy, balki jamiyatning umumiy barqarorligi va ahil munosabatlarning shakllanishida muhim rol o'ynaydi. Masalan, "Alloh muloyimdir va barcha muloyimlarni sevadi" hadisida muloyimlikning axloqiy ahamiyati va jamiyatdagi o'rni haqida so'z boradi. Ushbu hadis, insonning shaxsiy axloqini yaxshilash, boshqa odamlarga nisbatan muloyim va mehribon bo'lish zarurligini ta'kidlaydi.

Xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlikni o'rgatish usullari

Pedagogik jarayonda o'quvchilarni xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlikka o'rgatish nafaqat axloqiy rivojlanish, balki ijtimoiy barqarorlikni saqlash va jamiyatda tinchlikni ta'minlash uchun ham muhimdir. Bu fazilatlar yoshlar orasida yaxshi munosabatlar, hurmat va o'zaro tushunishni rivojlantirishda yordam beradi.

1. Xushmuomalalikni o'rgatish:

Xushmuomalalikni o'rgatishning asosiy usullaridan biri — amaliy mashg'ulotlar va suhbatlar tashkil qilishdir. O'quvchilarga muloyimlikni namoyon qilish uchun real hayotdan misollar keltirish, o'zaro munosabatlarda adolatni ta'minlash va boshqalarga nisbatan hurmatni saqlashni o'rgatish zarur. Xushmuomalalikni o'rgatish, ayniqsa, guruh ishlarida va jamoaviy faoliyatlarda muhimdir. Shu orqali, o'quvchilar bir-biriga yordam berishga, ko'proq eshitishga va boshqalar fikrini hurmat qilishga o'rgatish mumkin.

2. Saxiylikni o'rgatish:

Saxiylik, nafaqat moddiy yordam ko'rsatish, balki vaqt va kuchni boshqalarga xizmat qilishga sarflashdir. Saxiylikni o'rgatishning samarali usuli — yoshlarni ehtiyojmandlarga yordam berishga, volantlyorlik kabi ijtimoiy faoliyatlarda ishtirok etishga jalb qilishdir. Darslarda saxiylikni o'rgatish uchun, ijtimoiy mas'uliyatni his qilishni rivojlantirish, ixtiyoriy ishlar va hayriya tadbirlarida ishtirok etishni tavsiya etish mumkin. Bundan tashqari, xushmuomalalik va saxiylikni o'rgatish jarayonida, bolalarga *"O'zingga qanday muomala qilishni istasangiz, boshqalarga ham shunday muomala qiling"* degan axloqiy printsipni tushuntirish zarur.

3. Mehribonlikni o'rgatish:

Mehribonlikni o'rgatishning asosiy usullari — mehr-shafqat va o'zaro yordamni qo'llab-quvvatlashdir. Mehribonlikni rivojlantirish uchun, o'quvchilarni boshqalar uchun g'amxo'rlik qilishga undash kerak. Darslarda, o'quvchilarga hamjihatlik va bir-biriga yordam berishning ahamiyatini tushuntirish, do'stona munosabatlarni rivojlantirish uchun amaliy mashqlarni tashkil etish mumkin. Misol uchun, sinfda o'quvchilar o'rtasida yordam berish, sinfga o'z hissalarini qo'shish va

bir-biriga mehribon bo'lishni rag'batlantirish jarayonlari orqali mehribonlikni o'rgatish mumkin.

Pedagogik jarayonda metodlar qo'llanilishi

Pedagogik jarayonda xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlikni rivojlantirish uchun quyidagi metodlarni qo'llash mumkin:

1. *Muammoli vaziyatlar tahlili*: O'quvchilarga o'zaro munosabatlar va jamiyatda yuzaga keladigan turli vaziyatlarda qanday axloqiy qarorlar qabul qilishni o'rgatish. Masalan, o'quvchilarga o'z fikrini bildirishda muloyim bo'lish, boshqalar fikrini tinglash, adolatni ta'minlashni rag'batlantirish.

2. *Rolli o'yinlar*: Rolli o'yinlar yordamida o'quvchilarni xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlikka o'rgatish mumkin. Bu usul yoshlarni real hayotdagi muammolarni yechishda yaxshi o'zaro munosabatlar va to'g'ri axloqiy qarorlar qabul qilishga o'rgatadi. Misol uchun, o'quvchilarni bir-biriga yordam berishga, muammolarni hamkorlikda hal qilishga undash uchun rolli o'yinlar o'tkazish mumkin.

3. *Pedagogik hikoyalar va maqolalar*: O'quvchilarga axloqiy qadriyatlarni o'rgatishda, hadislar, tarixiy hikoyalar, maqolalar va afsonalardan foydalanish mumkin. Ular yordamida o'quvchilarga mehribonlik, saxiylik va xushmuomalalikning ahamiyati tushuntiriladi.

4. *Baholash va rag'batlantirish*: O'quvchilarga ijobiy o'zgarishlarni baholash va rag'batlantirish orqali, ular o'z axloqiy fazilatlarini yaxshilashga undaladi. O'quvchilarga xushmuomalalik, saxiylik va mehribonlikni ko'rsatganliklari uchun kichik mukofotlar va rag'batlar berish, ularning o'zgarishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyatda pozitiv munosabatlarni rivojlantirish uchun, yoshlarni bir-biriga mehribon bo'lishga undash, o'qituvchilarning o'zni nihoyatda katta. O'qituvchilar, o'z sinfida va jamiyatda pozitiv munosabatlarni yaratishga yordam berish uchun o'quvchilarga o'zaro hurmat, hamkorlik va yordam berishni o'rgatishlari lozim. Bu nafaqat shaxsiy, balki jamiyat darajasida ham sog'lom va barqaror ijtimoiy munosabatlar o'rnatishga olib keladi.

Imom al-Buxoriyning hadislarida ilm olishning muhimligi va ilmning nafaqat diniy, balki ijtimoiy hayotdagi o'zni alohida ta'kidlanadi. Ayniqsa, "Ilm talab qilish har bir musulmon uchun farzdir" degan hadis, ilmni o'rganishning insoniyat uchun nafaqat diniy, balki dunyoviy jihatdan ham zarur ekanligini ko'rsatadi. Bu hadis ilmga bo'lgan rag'batni oshiradi va uning jamiyatdagi rolini kuchaytiradi. Imom al-Buxoriyning hadislarida ilm, faqatgina ilm olish bilan cheklanmay, shu ilmni jamiyatda amalda qo'llash va odamlar uchun foydali bo'lish zarurligi ham ta'kidlanadi.

Ilmga bo'lgan qiziqish yoshlarni o'z bilimlarini kengaytirish, yangi g'oyalar bilan tanishish va zamonaviy muammolarga yechim topish uchun muhim omil hisoblanadi. Imom al-Buxoriyning hadislarida ilm olishning hayotdagi eng muhim vazifalardan biri ekanligi yoritilgan. Bu, yoshlarni ilmga bo'lgan qiziqishni oshirishga yordam beradi. Ilmning yuksak qadriyat sifatida talqin qilinishi, yoshlarni o'z bilimlarini kengaytirishga, yangi bilimlar olishga va jamiyatda o'z o'rnini topishga undaydi. Pedagogik jarayonda, o'qituvchilar ilmga bo'lgan qiziqishni

rivojlantirish uchun turli metodlar va yondashuvlar qo'llashlari mumkin. Masalan, ilm-fan va ijtimoiy masalalar bo'yicha turli seminarlar, o'quv mashg'ulotlari va amaliy treninglar tashkil qilish ham maqsadga muvofiqdir..

Ilm olish nafaqat shaxsiy rivojlanish uchun, balki jamiyat va vatanga xizmat qilish uchun ham zarurdir. Imom al-Buxoriyning hadislarida ilmi shaxslarning jamiyatda ijtimoiy va axloqiy jihatdan yuqori darajada ahamiyatga ega bo'lishi ta'kidlanadi. Ilm, nafaqat insonning shaxsiy muvaffaqiyatini ta'minlasa, balki jamiyatda adolatni, tenglikni va ijtimoiy barqarorlikni saqlashda ham muhim rol o'ynaydi. Ilmi insonlar jamiyatga xizmat qilib, uning rivojlanishiga, taraqqiyotiga hissa qo'shadilar. Ilm olish orqali nafaqat o'z shaxsiy maqsadlariga erishish, balki umumiy farovonlikka ham yordam berish mumkin.

Shu bilan birga, ilm olishning jamiyat uchun ahamiyati haqida yoshlar orasida tushuncha shakllantirish, ularni nafaqat o'zini rivojlantirish, balki jamiyatdagi mas'uliyatlarini his qilishga undaydi. Ta'limda ilm-fanga bo'lgan qiziqishni rag'batlantirish orqali, yoshlarni vatanparvarlik va jamiyat oldidagi burchlariga e'tiborli bo'lishga undaydi. Bu, o'z navbatida, jamiyatda ma'naviy va axloqiy yuksalishga olib keladi.

Pedagogik jarayonda ilmga bo'lgan qiziqishni shakllantirish va yoshlarni ilmi fuqarolar sifatida tarbiyalash muhim vazifadir. Bu vazifa amalga oshirilganda, yoshlarning nafaqat ilm-fan sohasida, balki ijtimoiy, madaniy va axloqiy sohalarda ham rivojlanishi ko'zda tutiladi. Pedagoglar ilmning ahamiyatini yoshlar uchun tushuntirishda, ular bilan turli faoliyatlar, loyiha va tadbirlar orqali faol ish olib borishlari kerak. Ilmga bo'lgan qiziqishni o'stirish uchun, yoshlarni zamonaviy ilmiy izlanishlarga, yangi texnologiyalar va innovatsiyalarga jalb qilish, shu bilan birga, ilmni hayotda qanday qo'llash mumkinligini ko'rsatish zarur.

Ushbu maqolada Imom al-Buxoriyning hadislarini zamonaviy ta'lim-tarbiya jarayoniga tatbiq etishning amaliy yo'llari keltiriladi. Pedagogik treninglar, ma'naviy-ma'rifiy dars soatlari, seminarlar va to'garaklar orqali talabalarga ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni o'rgatishning samarali metodlari ko'rib chiqiladi. Ushbu yondashuvlar yordamida yoshlarni axloqiy va ijtimoiy mas'uliyatli fuqarolar sifatida tarbiyalaydi.

Maqolada keltirilgan barcha fikrlar va amaliy tavsiyalarni umumlashtirgan holda, Imom al-Buxoriyning "*Al-adab al-mufrad*" asarining zamonaviy ta'lim tizimiga qo'llanilishining ahamiyati yana bir bor ta'kidlanadi. Asarda jamlangan hadislar, nafaqat diniy, balki axloqiy, ijtimoiy va ma'naviy qadriyatlarni shakllantirishda muhim vositadir. Bu hadislar yoshlarni tarbiyalashda, axloqiy fazilatlarini rivojlantirishda va jamiyatda ijtimoiy mas'uliyatni oshirishda beqiyos rol o'ynaydi.

Maqolada Imom al-Buxoriyning ma'naviy-axloqiy qarashlarining zamonaviy ta'limda qanday qo'llanilishi haqida bir qator amaliy tavsiyalar berilgan. Uning hadislarini ta'lim jarayoniga integratsiya qilish orqali nafaqat ilmiy bilimlarni, balki axloqiy qadriyatlarni ham yosh avlodga o'rgatish mumkin. Xususan, hadislarining tarbiyaviy roli oila, ijtimoiy munosabatlar, ilmga bo'lgan munosabat, silai rahm va ota-onaga hurmat kabi muhim ijtimoiy mavzularni qamrab olishda namoyon bo'ladi.